

« zurück blättern vor »

RYFA subst. f., ab 1609; auch *rechwa*, *refa*, *rychwa*. **1** ‘eiserner Beschlag zur Befestigung einer Deichsel, eines Rades u. dgl.’ – ‘żelazna opaska, skuwka używana do mocowania dyszla, koła itp.’: (1609) 1636 Stroy. B 3, L ◦ (1621) 1643 CN *Refa v kopiey / v kosturka / strzały / dla wtwierzenia grotu etc.* ◦ 1643 Arch. 3 60, L *Refy, które są tak dla ozdoby, jak i mocy działa, zowią pospolicie krańcami.* ◦ 1690 SolArch 7, SP17 *niech [...] kołodziej piasły nie wierci, aby w końcach iey, ryfami obwiedzionymiey czopy żelázne byđż mogły.* ◦ 1743 BystrzInf A2r, SP17 *Zeby się zaś głowy palow pod kafarem nietupity, żelaznemi ryfami ie zbiać może.* ◦ vor 1764 TR *kloc refą opafany.* ◦ vor 1912 SW *Pal opatrzony refą żelazną.* ◦ [LBel.] 1876 Zal.Br.Litw. 143, DOR *Czym prędzej koto zreperować, z którego rychwa spadła.* – CN, TR, L, SWIL, SW, DOR (gw.). **2** ‘Einfaltspinsel, Dummkopf, Grobian’ – ‘prostak, głupiec, bałwan, grubianin’: (1895) 1949–1951 Sienk.Połań.I 45, DOR *Niech ją kto chce, bierze, byle nie taki bałwan, taki niedźwiadek, taki ryfa.* ◦ [LBel.] (1908) 1949 Żer.Dzieje II 93, DOR *Bo jesteś przecie wielki ryfa z małego miasteczka, gruboskórne drągalisko w cienkich kortach, szuja rodzima...* – SWIL, SW, DOR (gw.). ◦ **Var:** *rechwa* subst. f., [hapax] 1776 Dudz 29, MAY – L (zan.), SWIL, SW (gw.); *refa* subst. f., 1643 Arch. 3 60, L – CN, TR, L, SWIL, SW; *rychwa* subst. f., [hapax] 1876 Zal.Br.Litw. 143, DOR – SW (gw.), DOR (gw.); *ryfa* subst. f., 1690 SolArch 7, SP17 ◦ [LBel.] (1908) 1949 Żer.Dzieje II 93, DOR – L, SWIL, SW (gw.), DOR (gw.). ◦ **Etym:** nhd. *Reifen* subst. m., ‘ringförmige, zusammenhaltende Bänder in technischer Bedeutung’, GRI, nur für Inh. 1. ◦ **Konk:** †*kraniec*. ◦ **Der:** *refka* subst. f., [hapax] (1723–1747) 1956 InwChelm. 30, SP17, zuerst geb. TR; *refować* v. imp., ‘mit einem Beschlag befestigen’, (1723–1747) 1956 InwChelm 200, SP17, zuerst geb. L; *ryfka* subst. f., [hapax] (1888) 1890 Jun.Antrop. 152, DOR, zuerst geb. SWIL; *ryfuś* subst. m., [hapax] (1900) 1923 Żer.Ludzie II 171, DOR, zuerst geb. DOR, nur für Inh. 2.

« zurück blättern vor »